

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Sistemas de Información para a Xestión Financeira da Empresa	Código	650G01034		
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Empresa				
Coordinación	Fernández Rodríguez, María Teresa	Correo electrónico	m.fernandezr@udc.es		
Profesorado	Fernández Rodríguez, María Teresa López Pampín, José Carlos	Correo electrónico	m.fernandezr@udc.es c.lpampin@udc.es		
Web	udc.fernandoaguair.es				
Descrición xeral	Coñecer ás funcións e compoñentes dos Sistemas de Información Empresarial dende a óptica do titulado en Ciencias Empresariais.				
Plan de continxencia	Os contidos, metodoloxías, atención personalizada, avaliación e bibliografía serán os mesmos no caso de termos que pasar a modalidade "Non presencial".				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o papel que desempeñan os sistemas de información nas organizacións empresariais e cáles son o seus compoñentes.	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
Coñecer o ciclo de vida dun sistema de información empresarial e, especificamente, qué papel desempeñan os usuarios do mesmo nas distintas fases que abarca dito ciclo de vida.	A4	B3	C3
	A5	B4	C4
	A7	B5	C5
	A9	B6	C6
	A10	B7	C7
	A14	B8	C8
	A16	B9	
	A18	B10	
	A20	B11	
	A23	B12	
	A24	B13	
		B14	

Aspectos prácticos específicos relacionados cas TIC no ámbito da xestión empresarial.	A5 A7 A9 A10 A14 A16 A18 A20 A24	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C3 C4 C7 C8
Coñecer e manexar ferramentas TIC usuais nos SIE, con especial incidencia nas denominadas de "automatización de ofiñas".	A5 A7 A9 A10 A14 A16 A20	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C3 C4 C6 C7
Coñecer, dende do punto de vista do usuario, as ferramentas básicas no deseño do modelo de datos e do subsistema de procedementos dun Sistema de Información Empresarial.	A5 A10 A23	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C3 C6 C7

Alcanzar unha visión xeral do marco xurídico no que se desenvolven os sistemas de información empresarial.	A7	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C4
--	----	---	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción ao Sistema de Información empresarial.	1.1 A información como recurso da actividade empresarial. 1.2. O Sistema de Información na empresa. Conceito, actividades e compoñentes. 1.3. O Sistema de Información e os niveis de decisión empresarial. 1.4. O Sistema de Información empresarial e o entorno da empresa.
2. O ciclo de vida dun Sistema de Información.	2.1. Introducción. 2.2. Ciclo de vida dun Sistema de Información. Fases. 2.3. Análise e deseño dun Sistema de Información. Conceito. Especial consideración do modelo de datos e procedimentos.
3. Sistemas de Información Empresarial e TIC.	3.1. Ferramentas básicas. 3.2. Ferramentas OAS. 3.3. Outras ferramentas: de axuda ao deseño.
4. Visión xeral doutros aspectos relevantes nun Sistema de Información.	4.1. Especial consideración da seguridade. 4.2. Outros aspectos relevantes. 4.3. Novas tendencias.
5. Visión xeral do marco xurídico do Sistema de Información.	5.1. A protección de datos de carácter persoal. 5.2. A firma electrónica. 5.3. Os servizos da sociedade da información. 5.4. A protección xurídica do software e das bases de datos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A7 A10 A16 A18 A20 A23 B5 B6 C3 C4 C5 C7 C8	17	34	51
Solución de problemas	A4 A9 A14 A24 B2 B3 B4 C3	25	50	75
Proba mixta	A1 A4 B1 C1 C2 C6	2	16	18
Seminario	B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	4	0	4
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<ol style="list-style-type: none"> 1. Exposición nas clases presenciais dos contidos teóricos e prácticos da materia co obxecto de orientar o alumno na súa preparación. 2. O tempo dedicado a cada un dos capítulos nos que está dividida a materia será proporcional ao grao de dificultade na preparación destes e a súa extensión, de modo que non se dedicará o mesmo tempo a cada un dos capítulos, senón que se afondará máis nuns que noutros. Todo iso, a xuízo do profesor que imparte a materia. 3. Para a preparación dos capítulos de menor dificultade de comprensión remítese ao alumno á bibliografía, si ben nas clases presenciais orientarase ao alumno acerca de:<ol style="list-style-type: none"> a) que fontes concretas se recomenda utilizar b) que aspectos son os máis relevantes e de maior interese en orde a alcanzar os resultados da aprendizaxe establecidos para a materia. 4. Discusión, conxunta para todos os grupos de traballo, do desenvolvemento encomendado a cada un dos grupos. O alumno pode intervir: a) a iniciativa propia, tras pedir quenda de palabra; b) por iniciativa do profesor, que solicitará expresamente a intervención do alumno.
Solución de problemas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaboración, exposición e solución de exemplos prácticos co alumno, formando parte dun grupo de traballo, que ten que realizar ao longo do curso. 2. Formularanse exercicios e/ou lecturas a realizar polo alumno en horas presenciais ou de traballo autónomo. Nas horas presenciais posteriores farase:<ol style="list-style-type: none"> a) unha revisión dos exercicios nos que o alumno pode intervir nos termos descritos no punto 3 e b) das lecturas abrírase a correspondente quenda de preguntas co fin de aclarar aqueles aspectos que o alumno formule sobre o contido destas. 3. O alumno pode intervir: a) a iniciativa propia, tras pedir a quenda de palabra; b) por iniciativa do profesor, que solicitará expresamente a intervención do alumno.
Proba mixta	Proba mixta: examen teórico-práctico de todos os contidos da asignatura, que se celebra en primeira oportunidade y en segunda oportunidade
Seminario	<p>Discusión en grupos reducidos dos contidos da materia, en particular, dos traballos a que se fai referencia na Solución de problemas.</p> <p>O alumno pode intervir: a) a iniciativa propia, tras pedir quenda de palabra; b) por iniciativa do profesor, que solicitará expresamente a intervención do alumno.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Solución de problemas Seminario Sesión maxistral Proba mixta	<p>1. Na sesión maxistral o alumno pode intervir, logo de petición da palabra, para preguntar, aclarar ou expoñer o seu punto de vista sobre o tema que no momento da súa intervención se estea a tratar.</p> <p>2. Na solución de problemas o alumno pode intervir tal e como se expón no apartado de metodoloxías.</p> <p>3. Nos horarios de titoría o alumno será atendido para aclarar aquelas dúbidas que lle xurdan para a preparación da materia. Aínda que non é obrigatorio, se a través do correo electrónico do profesor que imparte o curso ao que pertence o alumno, expón as súas dúbidas e data e hora (dentro das de titoría) en que está interesado en ser atendido, facilitarase a xestión e efectividade destas.</p> <p>4. Sin citar á persoa que evacuó a consulta, ésta pode ser publicada en Moodle ou na páxina web do coordinador, xunto coa su resposta, coa finalidade de que outros alumnos poidan sacar proveito da mesma. Todo elo si o profesor a considera oportuna e de interés xeral.</p> <p>5. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación, motivo polo cal dito alumnado deberá poñerse en contacto co profesor nos primeiros dez días do cuadrimestre en que a materia se imparte, coa finalidade de fixar o devandito calendario.</p>
---	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A4 A9 A14 A24 B2 B3 B4 C3	<p>Tanto para a Primeira como para a Segunda Oportunidade: 60% avaliación continua.</p> <p>1. Elaboración dun ou máis casos prácticos expostos polo profesor, nos que se desenvolverá algún ou algúns dos aspectos relativos ao contido da materia. Para a resolución destes casos pode ser necesario o manexo de tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC), e de requirirse entregables serán en formato electrónico.</p> <p>2. Os traballos desenvolveranse en grupos de 4 a 6 alumnos. Excepcionalmente e previa aprobación por parte do Profesor da materia ou do Titor do grupo, permitirase outro número de alumnos por grupo.</p> <p>3. Forma parte esencial da avaliación a discusión do desenvolvemento do mesmo co Profesor da materia ou do Titor do grupo de desenvolvemento que se asigne ao mesmo.</p> <p>4. Calquera dúbida acerca deste apartado evaluativo ha de liquidarse sustentándose a solución na idea de "avaliación continua".</p>	60
Proba mixta	A1 A4 B1 C1 C2 C6	Tanto para a primeira oportunidade como para a segunda oportunidade: exame teórico-práctico de todos os contidos da materia	40

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

Condições de avaliación: Está prohibido acceder á aula do exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

Identificación do estudante: O estudante ha de acreditar a súa personalidade de acordo coa normativa vixente.

B) TIPOS DE CUALIFICACIÓN:

Cualificación de non presentado: Corresponde ao alumno, cando só participe en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Excepto para as datas aprobadas na Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación. Por este motivo o alumno deberá poñerse en contacto co profesor da materia no primeiros dez días do cuadrimestre en #impartir a materia, coa finalidade de fixar e calendario mencionado. As probas terán o mesmo formato que para os alumnos con dedicación a tempo completo.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

Primeira oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación anteriormente indicados nesta sección.

Segunda oportunidade: Os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación

Convocatoria adiantada: As condicións de avaliación da oportunidade adiantada (art. 19 das Normas de Avaliación, Revisión e Reclamacións das Cualificacións dúas Estudos de Grao e Mestrado Universitario) serán específicas para esta oportunidade. Esta será avaliada por medio dunha proba mixta que supoñerá o 100 % da cualificación final.

D) OUTRAS OBSERVACIÓNS DE AVALIACIÓN:

Os criterios de puntuación de cada unha das probas daranse a coñecer no momento da proba e forneceranse co enunciado da mesma.

As probas non realizadas puntúan como cero. As realizadas en fraude supoñen a cualificación de cero puntos na avaliación final. No referente á comisión de fraude e responsabilidades disciplinarias, aplícase o disposto no artigo 14 das "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e máster universitario" da UDC.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Schmuller, J. (2000). Aprendiendo UML en 24 horas. Prentice Hall. México - Podeswa, H. (2010). UML. Anaya. Madrid - Arlow, J. y Neustadt, I. (2006). UML 2. Anaya. Madrid - Kimmel, P. (2007). Manual de UML. Guía de aprendizaje. McGraw Hill. México - Cardona, J. R.; Bueno Ávila, S. y Bañuls Silvera, V. A. (). Sistemas de Información Empresarial. Casos y supuestos prácticos. GEU - Arjonilla Domínguez, S. J. y Medina Garrido, J. A. (). La gestión de los sistemas de información en la empresa. Pirámide. Madrid - Gómez Vieites, Á. y Suárez Rey, C. (2005). Sistemas de información. RA-MA. Madrid - Piattini, M. G.; Calvo-Manzano, J. A.; Cervera, J. y Fernández, L. (). Análisis y diseño detallado de Aplicaciones Informáticas de Gestión. Ra_ma. Madrid - Aguiar Maragoto, F.J.; Martínez Fernández, P y Vizcaíno González, M. (). Apuntes de Sistemas de Información. Página web de la asignatura. Moodle - Moreno Bonilla, Fernando (2010). Excel 2010 : modelos económicos y financieros. Madrid : Anaya Multimedia - Travería, Santiago (2011). Excel 2010 a fondo. Barcelona : Inforbook's - Menchén Peñuela, Antonio (2011). Tablas dinámicas en Excel 2010. Madrid: RA-MA - Teaching Soft Group (2011). Excel 2010 : curso práctico. Madrid: RA-MA - Silberschatz, A.; Korth, H. F. y Sudarshan (). Fundamentos de Bases de Datos. McGraw Hill. Madrid - Grau Fernández, L. y López Rodríguez, I. (2001). Problemas de Bases de Datos. Sanz y Torres. Mdrid - Almasri, R. y Navate, S. B. (). Sistemas de Bases de Datos. Conceptos fundamentales. Addison-Wesley. México - Links en Moodle (). Legislación relacionada con los Sistemas de Información empresarial. - Pablos Heredero, C. de et al (2006). Dirección y gestión de los sistemas de información en la empresa (una visión integradora). Madrid: ESIC - Giner de la Fuente, F. (2004). Los sistemas de información en la sociedad del conocimiento. Madrid: ESIC - Edwars, C. et al (1998). Fundamentos de sistemas de información. Madrid: Prentice Hall - Davara Rodríguez, M. A. (1998). Manual de Derecho Informático. Madrid: Ed. THOMSON ? ARANZADI - O'Brien, J.A.; J.M. Marakas (2006). Sistemas de Información gerencial. Mexico: McGraw-Hill
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Debrauwer, L. y Karam, N. (2010). UML 2. Practique la modelización. ENI. Barcelona - Debrauwer, L. y Van der Heyde, F. (2009). UML 2. Iniciación, ejemplos y ejercicios corregidos. ENI. Barcelona - Gane, C. y Sarson, T. (1993). Análisis estructurado de sistemas. El Ateneo. Buenos Aires - Piattini Velthuis, M.; Peso Navarro, E. del; y Peso Ruís, M del (2008). Auditoría de Tecnologías y Sistemas de Información. RA-MA. Madrid - Areito, J. (2008). Seguridad de la Información. Redes, informática y sistemas de información. Paraninfo. Madrid - Piattini Velthuis, M. G.; García Rubio, F. O.; García Rodríguez de Guzmán, I. y Pino, F. (2011). Calidad de los Sistemas de Información. RA-MA. Madrid - Fernández Alarcón, V. (2010). Desarrollo de Sistemas de Información. Una metodología basada en el modelado. UPC. Barcelona - Yourdon, E. (1989). Análisis Estructurado Moderno. Prentice-Hall. México - Alarcón, R. (2000). UML. Diseño orientado a objetos con UML. Eidos. Madrid - Rumbaugh, J.; Jacobson, I. y Booch, G. (). El Lenguaje Unificado de Modelado. Manual de referencia. Addison Wesley - Fowler, M. y Scott, K. (1997). UML gota a gota. Pearson. México

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Contabilidade Financeira I/611G02013

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Deseño de Sistemas de información/611G02041

Observacións

1. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia: Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos2. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.3. Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías